

31.3.2022

Sisäministeriö

Lausuntopyyntö
VN/31772/2021

Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta ulkomaalaislain muuttamisesta (ns. D-viisumin käyttö uusiin kohderyhmiin)

Sisäministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esitysluonnoksesta, jolla muutettaisiin ulkomaalaislakia siten, että pitkäaikaisen viisumin (ns. D-viisumi) käyttöä laajennettaisiin uusiin kohderyhmiin. Esitysluonnoksen tarkoituksena on nopeuttaa oleskeluluvan saaneiden maahantuloa.

Suomen Yrittäjät pitää esitysluonnosta oikeansuuntaisena ja kannatettavana. On tärkeää toteuttaa toimenpiteitä, jotka nopeuttavat oleskeluluvan saaneiden maahantuloa ja sujuvoittavat työperäisen maahantulon prosesseja.

Esitysluonnoksen mukaan pitkäaikainen viisumi voitaisiin myöntää opiskelijoille, tutkijoille, sertifioitujen työnantajien työntekijöille, yritysten johtotehtävissä toimiville sekä edellä mainittujen perheenjäsenille. Esitysluonnoksen mukaan ulkomaalainen henkilö voisi hakea pitkäaikaista viisumia samalla kun hän hakee oleskelulupaa. Oleskelulupapäätöksen yhteydessä myöntävän pitkäaikaisen viisumin nojalla ulkomaalainen voisi tulla Suomeen aloittamaan työt, opinnot tai tutkimustyön, vaikka hänelle ei olisi vielä toimitettu oleskelulupakorttia.

Vaikka esitysluonnos on sinänsä tärkeä osa niitä toimia, joilla työperusteista maahanmuuttoa voidaan lisätä ja maahantuloa sujuvoittaa, esitysluonnoksen vaikutukset ovat varsin rajalliset. Kuten esitysluonnoksessa on todettu, se nopeuttaisi opiskelijoiden, tutkijoiden, sertifioitujen työnantajien työntekijöiden ja yritysten johtotehtävissä toimivien henkilöiden maahantuloa keskimäärin runsaalla viikolla. Esitysluonnoksen kohteena oleva henkilöryhmä on suppea, mikä vähentää sen käytännön merkitystä työperäisen maahanmuuton kokonaisuutta tarkastellessa. On lisäksi syytä huomioida, että mainittujen henkilöryhmien oleskelulupaprosessi on jo muutenkin muita työperäisen maahanmuuton henkilöryhmiä nopeampi.

Vaikka Suomen Yrittäjät pitääkin esitysluonnoksen mukaisia muutoksia tarpeellisina, on maahantulon sujuvoittamiseksi ja ulkomaalaisen työvoiman saatavuuden varmistamiseksi toteutettava myös muita toimia. Suomen

Yrittäjät katsoo myös, että esitysluonnoksen mukaisen nopeamman maahantulon mahdollisuus pitäisi kohdentua laajemmalle henkilökunnalle.

Ulkomaalaislain 5 luvun uudistamista koskevassa työ- ja elinkeinoministeriön säädöshakkeessa esitetty työnantajien sertifiointi uhkaa jäädä liian kapean yritysjoukon hyödynnettäväksi. Sertifioitujen työnantajien työntekijät ovat kuitenkin sisäministeriön valmisteleman esitysluonnoksen keskeinen kohderyhmä. Jos sertifiointi ei ole mahdollinen riittävän suurelle yritysjoukolla, myös ns. D-viisumin käytöstä saatava maahantulon nopeutus jää merkitykseltään vähäiseksi. Suomen Yrittäjät pitää siten tärkeänä, että sertifiointin edellytyksiä arvioidaan yhdessä D-viisumin laajentamisen kanssa ja sertifiointi olisi mahdollinen yrityksille laajemmin.

Kunnioitavasti

Suomen Yrittäjät

Janne Makkula
johtaja

Albert Mäkelä
asiantuntija